

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10CoP/21/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2212219664
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 07. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Holíč
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2212219664.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedu senátu: JUDr. Martin Holíč a členiek senátu: JUDr. Zlatica Javorová a JUDr. Gabriela Brišková, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Z. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom u matky, A., G. XXXX/X, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, t.č. plnoletej L. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A., G. XXXX/X, deti rodičov - matka: Mgr. S. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A., G. XXXX/X, zastúpená spoločnosťou: Advokátska kancelária Legal Cases s.r.o., IČO: 36 720 097, Alžbetínske námestie 328, Dunajská Streda, a otec: L. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. XXX/XX, O. N., zastúpený advokátom: JUDr. Peter Kovács, Rovinka 651, o návrhu matky na zvýšenie výživného, na odvolanie otca detí proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 8P/163/2012-404 zo dňa 23.02.2016, v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 8P/163/2012-416 zo dňa 14.03.2016, taktó

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením potvrdzuje.

II. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vo výroku I. zvýšil výživné na L. J., nar. XX.XX.XXXX zo strany otca zo sumy 2.000,- Sk na 250,- Eur mesačne, počnúc od 01.10.2012, čím sa mení rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda 11C/306/2007-27 v časti výživného. Výživné je splatné vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca k rukám navrhovateľky. Vo výroku II. zvýšil výživné na malol. Z. J., nar. XX.XX.XXXX zo strany otca zo sumy 2.000,- Sk na 200,- Eur mesačne, počnúc od 01.10.2012, čím sa mení rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda 11C/306/2007-27 v časti výživného. Výživné je splatné vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca k rukám matky. Vo výroku III. dlh na zročnom výživnom za obdobie od 01.10.2012 do 29.02.2016 na L. v sume 7.528,42 Eur súd povolil otcovi zaplatiť najneskôr do 31.12.2017 k rukám L. J.. Vo výroku IV. dlh na zročnom výživnom za obdobie od 01.10.2012 do 29.02.2016 na malol. Z. v sume 5.478,42 Eur súd povoľuje otcovi zaplatiť najneskôr do 31.12.2007 k rukám matky. Vo výroku V. súd rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Opravným uznesením súd opravil zrejmu nesprávnosť vo výroku IV., v ktorom bolo nesprávne uvedené do 31.12.2007, pričom správne má byť do 31.12.2017.

2. Rozhodnutie prvoinštančný súd s použitím ust. § 62 ods. 1 až 5, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine vecne odôvodnil tým, že Krajský súd v Trnave vo svojom uznesení 24CoP/12/2014 na strane 5 poukázal na zaužívanú súdnu prax, podľa ktorej platí, že výživné rodiča na všetky jeho deti by malo byť určené v rozmedzí 20% až maximálne 30% z jeho príjmu, čo súd prvej inštancie pri určení výšky výživného nezohľadnil. Súd nijako nevyhodnotil výšku primeraných výdavkov na maloleté deti a v tejto súvislosti ani primeranosť určeného výživného 250,- a 200,- Eur mesačne. Čo sa týka vyšpecifikovaných

výdavkov, tieto súd v plnej miere považoval za primerané a tieto výdavky súd vyhodnotil už v úvode odôvodnenia. Je nepochybné, že v roku 2007 sa jednalo o deti útleho veku, v súčasnosti obe deti navštevujú gymnázium, jedná sa o veľmi nadané a talentované deti s rôznymi záujmami, ktoré sa venujú výučbe cudzích jazykov a pripravujú sa na svoje budúce povolanie. Čo sa týka príjmov otca ako povinného je nepochybné, že v sledovanom období každoročne jeho príjem bol vykázaný nad 20.000,- Eur. Ak zoberieme jeho každoročný príjem v sume 20.000,- Eur a jeho mesačný príjem takto predstavuje zhruba 1.666,- Eur, z čoho suma 30% predstavuje sumu 499,99 Eur. Preto súd vzhľadom na vyčíslené výdavky detí považoval primerané výživné tak, ako žiadala matka v sume 200,- Eur na malol. Z. a 250,- Eur na plnoletú L.. Súd v žiadnom prípade nebagatelizuje zdravotné dôvody otca, ktoré uviedol, avšak tieto zdravotné dôvody pretrvávajú nepretržite od roku 2007, kedy bol uznaný za invalidného a napriek tomuto zdravotnému stavu až doposiaľ podnikal. Čo sa týka jeho posledného operačného zákroku, jednalo sa o výmenu kardiostimulátora, čo neznamená zhoršenie jeho zdravotného stavu. Podľa názoru súdu otec sa v priebehu celého konania vyhýba plneniu vyživovacej povinnosti na svoje deti v miere vyššej než bola určená pôvodným rozvodovým rozsudkom. Túto skutočnosť potvrdzuje aj to, že v priebehu tohto konania s účinnosťou od 02.02.2016 previedol tak, ako sám uviedol na pojednávaní za 1,- Eur svojej známej. Z výpisu z Obchodného registra je však zrejme, že spoločníčkou tejto firmy s účinnosťou od 02.02.2016 je S. H. a jedná sa o družku otca detí. Podľa vyjadrenia otca detí novej majiteľke firmy bude vypomáhať, teda v podstate aktivity svojej spoločnosti pôvodne P. s.r.o. preniesol na svoju družku, čo súd videl za účelové, aby sa vyhol zvýšeniu výživného s tým, že so svojou družkou do budúcnosti v rámci tejto firmy budú spoločne podnikáť tak, ako aj sám uviedol, že jej bude pomáhať. Tento úkon zo strany súdu je potrebné vyhodnotiť tak, že otec preniesol svoje podnikateľské aktivity na seba blízku osobu s cieľom, aby sa vyhol povinnosti platiť vyššie výživné. Výsledkami vykonaného dokazovania súd mal jednoznačne preukázané, že majetkové pomery a celkové podnikateľské aktivity otca detí súd také, že v skutku môže na deti s účinnosťou od 01.10.2012 platiť výživné vo výške na L. 250,- Eur a malol. Z. 200,- Eur mesačne. Za uvedené obdobie vznikol otcovi dlh na zročnom výživnom nasledovne: v roku 2012 - 3 mesiace, v roku 2013 - 12 mesiacov, v roku 2014 - 12 mesiacov, v roku 2015 - 12 mesiacov v roku 2016 - 2 mesiace, spolu 41 mesiacov. Otec doposiaľ platiť výživné na každé z detí vo výške 66,38 Eur, na L. teda keď od sumy 250,- Eur odpočítame 66,38 Eur, dostaneme dlh na zročnom výživnom za jeden mesiac a to 183,62 Eur x 41 mesiacov predstavuje 7.528,42 Eur. Pri malol. Z. ak od sumy 200,- Eur odpočítame 66,38 Eur dostaneme sumu 133,62 Eur ako dlh na zročnom výživnom za jeden kalendárny mesiac x 41 mesiacov = 5.478,42 Eur. Vzhľadom na celkovú výšku dlhu na zročnom výživnom súd určil, že otec je povinný dlh na zročnom výživnom zaplatiť najneskôr u malol. Z. k rukám matky do 31.01.2017 a k rukám L. taktiež do 31.12.2017. O náhrade trov konania rozhodol súd s poukazom na § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. a súd vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

3. Proti tomuto rozsudku podal otec detí odvolanie, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrh matky na zvýšenie výživného zamietne a ponechá doterajšiu úpravu výživného. Podľa odvolateľa je napadnutý rozsudok nedôvodný, nezákonný, má závažné formálne a procesné vady, ako aj hmotnoprávne vady, je v rozpore s ustálenou súdnou praxou, namietajúc tiež vady konania. Prvostupňový súd sa nevysporiadal so všetkými skutočnosťami a dôkazmi predloženými otcom, nerešpektujúc zrušujúce uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24CoP/12/2014. Situácia otca mu nedovoľuje prispievať na deti vyššou sumou, jeho zdravotný stav sa rapidne zhoršil, musel sa podrobiť operácii srdca, potrebuje veľa peňazí na lieky. Poberá invalidný dôchodok vo výške 515,10 Eur, v roku 2012 boli z neho vykonávané zrážky a vyplácali mu len 303,71 Eur. Otec sa snažil podnikáť v oblasti realít, spoločnosť však bola v strate, bol ju preto nútený predať. Poukázal na vyporiadanie BSM, keď celý dom zostal matke bez akéhokoľvek finančného vyrovnania, pozemky, ktoré nadobudol otec, boli predané a peniaze nechal deťom. Jediným jeho majetkom je byt, na ktorý spláca hypotéku 260,- Eur, ďalšie náklady sú 67,- Eur mesačne. Býva s družkou, ktorá má príjem 350,- Eur, prispieva mu na bývanie, žijú veľmi skromne, na hranici chudoby. Obidve deti sú veľmi dobre zabezpečené a ich životná úroveň je mnohokrát vyššia, ich matka vlastní exkluzívny rodinný dom, nadštandardné zariadenie, jazdí na luxusnom BMW. Otcovi po odrátaní nevyhnutných výdavkov zostáva suma 200,- Eur, z ktorej by mal platiť výživné vo výške 450,- Eur, túto sumu však nie je schopný zaplatiť. Ako rodič nedosahuje ani štandard životnej úrovne, čo by sa malo prejavovať aj v nižšom rozsahu určeného výživného. Výška výživného na všetky deti by mala byť v rozmedzí 20 - 25% príjmu rodiča. Súd sa nevysporiadal s tým, že po odrátaní nevyhnutných nákladov otec nemá z čoho platiť zvýšené výživné. Hmotnoprávnou podmienkou na zvýšenie výživného je zmena pomerov, tá nastala na strane otca, ktorému sa rapidne zhoršil zdravotný stav, musel sa podrobiť operácii srdca. Poukázal tiež na to,

že matka sa o deti fakticky osobne nestará, nakoľko obidve sú už prakticky samostatné. Súd nezisťoval možnosti a schopnosti otca platiť zvýšené výživné. Súd sa v odôvodnení rozsudku obmedzuje viacmenej iba na citácie zákona a písomného prejavu právnej zástupkyne navrhovateľky. Namietal tiež, že v konaní nebola vypočutá už plnoletá dcéra L..

4. Matka maloletej Z., plnoletá L. odvolací návrh nepodali, k odvolaniu otca sa vyjadrili písomne prostredníctvom právnej zástupkyne, navrhli napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť, súd dôvodne zvýšil výživné vzhľadom na preukázanú zmenu pomerov od predchádzajúcej úpravy v roku 2007, matka preukázala zvýšené výdavky na deti. Životná úroveň otca sa napriek jeho invalidite po rozvoze nezmenila, podniká na trhu s realitami a kúpou a predajom ornej pôdy. Bez potreby čerpania hypotéky si po rozvoze zaobstaral luxusný byt v O. N., predtým mal prenajatý luxusný byt. Skutočnosti uvádzané otcom v odvolaní najmä o jeho nízkej životnej úrovni považuje matka za nepravdivé, popri invalidnom dôchodku získaval pravidelne finančné prostriedky zo sprostredkovateľskej činnosti, otec patril k najúspešnejším predajcom realitnej spoločnosti V., jeho priemerné mesačné príjmy zo sprostredkovania dosahovali vysoké sumy, preto jeho výroky o údajnej stratovosti firmy sú nevierohodné. Z jeho vyjadrení vyplynulo, že naďalej mieni podnikáť na realitnom trhu, zamýšľaný predaj jeho firmy možno preto považovať za účelovú transakciu. Otec detí sa okrem platenia nízkeho výživného nijako nepodieľa na výdavkoch detí, neprispieva im na výlety či iné aktivity. Čo sa týka vyporiadania BSM, rodinný dom nadobudla matka, lebo bol postavený z výlučných prostriedkov otca matky, matka prevzala tiež všetky úvery vo výške 18.000,- Eur. Otcovi zostali všetky pozemky bez poskytnutia náhrady, otec obdržal od matky vyrovnávací podiel vo výške 4.000,- Eur. Vyjadrenia otca o tom, že všetok majetok zanechal matke, preto nie sú pravdivé. Po rozvoze otec predal časť pozemkov za 90.000,- Eur, predaj sprostredkoval otec matky - starý otec detí pod podmienkou, že z predaja dostanú deti po 5.000,- Eur, otcovi tak zostala k dispozícii suma 80.000,- Eur a v roku 2012 nadobudol do vlastníctva 3-izbový byt, ktorý v krátkom čase predal. Otec nadobudol tiež garáž, pokiaľ tvrdí, že nevlastní motorové vozidlo, išlo o nadbytočnú investíciu. Čo sa týka zdravotného stavu otca, jeho problémy so srdcom sú dlhodobé, v roku 2015 išlo o výmenu kardiostimulátora, zdravotný stav mu v minulosti a ani teraz nebráni v jeho podnikaní, z ktorého má pravidelný príjem a žije na slušnej životnej úrovni. Životná úroveň matky nie je taká, ako ju vykresľuje otec, býva s deťmi v rodinnom dome postavenom výlučne z prostriedkov otca matky, jazdí na viacročnom BMW patriacom spoločnosti, v ktorej pracuje, súdu riadne preukázala svoje príjmy, na rozdiel od otca, ktorý nepredložil účtovné doklady. Na dovolenky sa snaží chodiť s deťmi raz ročne. Nezájum otca o deti potvrdzujú aj jeho vyjadrenia, že deti nepotrebujú matkinu osobnú starostlivosť, čo potvrdzuje jeho aroganciu a to, že nemá žiadnu predstavu o každodennej potrebe všestrannej starostlivosti o deti, zahŕňajúcej poskytovanie stravy, varenia, prania, žehlenia, vozenia detí na krúžky, zo školy, keď nemajú dopravný spoj, poskytovanie lásky, bezpečnosti, rodinného zázemia.

5. Odvolací súd vo veci rozhodoval podľa ustanovení zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „C.m.p.“), účinného od 01.07.2016 a v zmysle § 2 ods. 1 C.m.p. subsidiárne podľa ustanovení zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“), účinného od 01.07.2016, ktorým bol zrušený doterajší zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, pričom podľa § 470 ods. 1 C.s.p. ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

6. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.), po zistení, že odvolanie proti rozsudku bolo podané včas (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávnenou osobou (§ 359 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 C.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 C.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 C.m.p.), vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie bez potreby zopakovania či doplnenia dokazovania (§ 383 a § 384 C.s.p., § 68 C.m.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie otca detí nie je dôvodné, v dôsledku čoho je namieste rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny s použitím § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdiť.

7. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, konania jemu predchádzajúceho, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil.

8. Pretože odvolací súd preberá v celom rozsahu súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie v danej veci, výsledky dokazovania správne vyhodnotil a dospel i k správnym skutkovým záverom pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie nároku na zvýšenie výživného, a pretože odvolací súd zároveň v celom rozsahu zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci, s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 C.s.p. odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. Odvolateľ vo svojom odvolaní neuvádza žiadne nové podstatné skutkové tvrdenia či právne argumenty než tie, ktoré uplatnil už pred súdom prvej inštancie, ktorý sa s nimi v dostatočnej miere vysporiadal.

9. Keďže súd prvej inštancie napadnutý rozsudok vo všetkých jeho častiach riadne odôvodnil, pričom zároveň sa vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ pre rozhodnutie a odvolací súd s týmto odôvodnením súd v plnej miere stotožňuje, k veci považuje za potrebné dodať iba nasledovné:

10. V zmysle súdom prvej inštancie aplikovaného ustanovenia § 78 Zákona o rodine i v spojení s ustanovením § 121 C.m.p. (predtým § 163 ods. 1 O.s.p.), dohody i súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery, resp. ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a trvanie dávok, pričom zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov. Hmotno-právnu podmienkou pre zmenu predchádzajúceho súdneho rozhodnutia o výživnom je teda zmena pomerov, ktorá musí byť podstatná a musí sa týkať okolností, ktoré odôvodňujú výšku výživného za podmienky, že sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase predchádzajúceho rozhodnutia. Zmena pomerov pritom môže byť odôvodnená buď subjektívne - okolnosťami na strane povinného, resp. na strane oprávneného, alebo objektívne - vývojom životných nákladov.

11. Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine).

12. Z vyššie citovaných ustanovení zákona vyplýva, že konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného, jednak na strane povinného. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby pritom nezahŕňajú iba stravovanie, ale sú dané širšie jednak potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi a závisia predovšetkým od veku, zdravotného stavu, schopností žiť sa sám, schopností starať sa o seba a podobne. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné výdavky, ktoré napríklad súvisia so zdravotným stavom oprávneného ako sú napr. liečebné náklady. Súd na ne musí pri určovaní výživného prihliadnuť. Na strane oprávneného sa tiež skúmajú jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, existencia a počet iných osôb povinných poskytovať výživu a ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery, počet nimi vyživovaných osôb a výška takéhoto výživného ako i vyživovacia povinnosť iných povinných voči týmto osobám. Na strane povinného rodiča je nevyhnutné prihliadnuť na okruh osôb, ktoré sú povinné poskytovať výživné dieťaťu a výšku a spôsob už poskytovaných plnení, kde je potrebné zohľadniť tiež starostlivosť o dieťa a jeho domácnosť. Na strane povinného sa prihliada tiež najmä na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ale i na jeho možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Okrem toho je potrebné vždy vyhodnotiť i majetkové pomery oboch povinných rodičov. Táto kategória zahŕňa jednak majetok rodičov a jednak ich životný štandard, ktorým sa navonok prezentujú. Okrem uvedeného na strane povinného rodiča je vždy potrebné prihliadnuť k počtu, druhu, výške a dôvodnosti iných vyživovacích povinností a zároveň na okruh osôb, ktoré sú povinné týmto oprávneným poskytovať výživné, ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Súd je povinný prihliadať tiež na zárobkové možnosti povinných rodičov podľa príjmov z obdobia pred zmenou zamestnania vtedy, ak sa preukáže,

že to bol rodič, ktorý sa vzdal bez vážneho dôvodu výhodnejšieho zamestnania alebo zárobku. V takom prípade je súd povinný skúmať dôvody, ktoré ho viedli k strate na príjmoch alebo majetku.

13. Z obsahu spisu vyplýva, že výživné bolo naposledy upravené rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 11C/306/2007, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 31.07.2007, ktorým súd rozviedol manželstvo matky a otca a schválil rodičovskú dohodu tak, že maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti matke a otcovi bolo určené výživné na každé dieťa vo výške 2.000,- Sk mesačne.

14. Dokazovaním vykonaným súdom prvej inštancie bolo nesporne preukázané, že v danom prípade došlo najmä na strane oboch detí k takej podstatnej zmene pomerov, ktorá odôvodňuje zvýšiť výšku doteraz stanoveného výživného. Na strane rodičov detí došlo tiež k zmene pomerov, u oboch došlo k nárastu príjmu, počet ich vyživovacích povinností sa nezmenil. Od času poslednej úpravy výživného uplynula doba takmer 9 rokov, naposledy určené výživné je v súčasnej dobe pre deti absolútne nedostačujúce, nezohľadňujúce zvýšené životné náklady a ani objektívne možnosti otca.

15. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti otca voči oboch deťom došlo k výraznej zmene pomerov na strane detí, keď dcéra L. dovŕšila už plnoletosť, no naďalej sa štúdiom pripravuje na budúce povolanie a preto vyživovacia povinnosť k nej naďalej trvá, mal. Z. aktuálne navštevuje tiež už strednú školu, čím od poslednej úpravy podstatne vzrástli náklady na školné, stravu, ošatenie, iné aktivity. Výdavky na obe deti sú zvýšené najmä v súvislosti s tým, že obe deti majú bohaté mimoškolské aktivity (výučba cudzích jazykov, návšteva umeleckej školy, športové aktivity), ktoré sú jednoznačne v prospech ich všestranného rozvoja a je dôvodné, aby sa otec podieľal primeranou mierou na ich spolufinancovaní.

16. Otec oboch detí namietal najmä to, že nie je v jeho možnostiach platiť vyššie výživné, pričom poukazoval najmä na to, že jeho jediným zdrojom príjmu je invalidný dôchodok, ktorý v rozhodnom posudzovanom období dosahoval výšku od 500,- do 515,- Eur. Z vykonaného dokazovania však vyplynulo, že otec bol až do februára 2016 jediným spoločníkom a konateľom obchodnej spoločnosti P. s.r.o. (terajšie obchodné meno O. E. N. s.r.o.) IČO: 44 069 847, podnikajúc najmä v oblasti realít, a preto mal príjmy aj z podnikania, pričom súd prvej inštancie z daňových priznaní ustálil výšku dosiahnutých príjmov za jednotlivé roky. Zároveň súd prvej inštancie správne prihliadol na to, že otec sa prevodom tejto spoločnosti na svoju družku účelovo a bezdôvodne vzdal majetku, preto naň nie je dôvodné prihliadať. Okrem toho bol otec v rozhodujúcom období pravidelným prijímateľom dotácií z poľnohospodárskej agentúry. Zohľadniac všetky vyššie uvedené príjmy, ako aj to, že otec je vlastníkom, resp. spoluvlastníkom ornej pôdy a lesných pozemkov, záver súdu prvej inštancie o tom, že príjem otca ročne presahuje sumu 20.000,- Eur je vecne správny a vyplýva zo zisteného skutkového stavu. Vychádzajúc z ročného príjmu 20.000,- Eur výška mesačného príjmu je 1.667,- Eur, a následne vychádzajúc z ustálenej rozhodovacej súdnej praxe, podľa ktorej výška výživného by mala predstavovať zhruba 25 - 30% čistého príjmu povinného rodiča na všetky nezaopatrené deti, výška zvýšeného výživného na obe deti spolu 450,- Eur predstavuje 27% príjmu otca, a teda je potrebné považovať ju za primeranú.

17. Výživa dieťaťa musí byť zabezpečená neustále, dieťa nemôže „doplácať“ na to, že jeho rodič je napr. dlhodobo nezamestnaný, resp. dosahuje nižší príjem. Je povinnosťou otca pristupovať zodpovedne k svojim rodičovským povinnostiam, ktorých súčasťou je aj plnenie vyživovacej povinnosti. Dieťa má právo znášať životnú úroveň svojich rodičov a odvolací súd hlavne prihliadal na objektívne možnosti a schopnosti otca. Je v možnostiach a schopnostiach otca dosiahnuť mesačný príjem, z ktorého bude schopný platiť zvýšené výživné. Žiada sa zdôrazniť, že s poukazom na ust. § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov a preto otec i z takéhoto príjmu musí predovšetkým uspokojiť nároky na výživné dieťaťa.

18. Ani prípadné výdavky či dlhy nemôžu byť na úkor vyživovacej povinnosti rodiča k maloletému dieťaťu. Zákon o rodine kladie dôraz na to, že rodičia majú vyvinúť všetko úsilie na to, aby v rámci svojich možností a schopností dosahovali taký príjem, z ktorého by mohli plniť výživné na maloleté deti v takom rozsahu, aby boli uspokojené ich odôvodnené potreby. Výdavky oboch rodičov na svoje vlastné zabezpečenie sú vo vzťahu k plneniu si vyživovacej povinnosti iba druhoradé a odvodené od toho, že obaja sú povinní prispievať na výživu svojich detí podľa svojich možností a schopností tak, aby v celom rozsahu pokryli potreby oprávnených maloletých detí, aby tieto mali zabezpečenú dôstojnú

životnú úroveň. Prvoradou povinnosťou rodičov je plnenie si vyživovacej povinnosti k maloletým deťom. Zákon o rodine kladie pred potreby rodiča potreby dieťaťa.

19. Po posúdení súdom prvej inštancie zistených a preukázaných možností, schopností a majetkových pomerov oboch rodičov detí s prihliadnutím na ich odôvodnené potreby, odvolací súd dospel k zhodnému záveru ako súd prvej inštancie, že je dôvodné po takmer 9 rokoch rozhodnúť o zvýšení výživného zo sumy 66,39 Eur na sumu 250,- Eur na plnoletú L. a na sumu 200,- Eur na mal. Z., a to s účinnosťou od 01.10.2012, kedy preukázateľne nastala zmena pomerov, keď takto určená výška výživného zodpovedá možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom oboch rodičov detí, ako i odôvodneným potrebám detí a zohľadňuje i osobnú starostlivosť matky o deti.

20. Pokiaľ otec poukazoval na svoj zhoršený zdravotný stav, už súd prvej inštancie zdôraznil, že tento fakt nemožno bagatelizovať, no na druhej strane sa nejedná o žiadnu podstatnú zmenu pomerov na strane otca, keďže tento bol invalidný už v čase predchádzajúcej úpravy výživného, napriek tomu dosahoval vyššie uvedené príjmy z podnikania a vlastníctva pôdy, a aj keď sa aktuálne podrobil operačnému zákroku, nebolo nijako preukázané také zhoršenie jeho zdravotného stavu, ktoré by malo priamy vplyv na pokles jeho príjmov.

21. Pokiaľ sa otec snažil seba vykresliť ako osobu, ktorá „nedosahuje ani štandard životnej úrovne“ a žije na hranici chudoby, toto jeho vyjadrenie je spochybnené minimálne v spise založenými početnými fotografiami z jeho zahraničných dovolení, ako aj jeho komplexnými preukázanými majetkovými pomermi, z ktorých jednoznačne vyplýva, že ho nemožno považovať za osobu nemajetnú.

22. Otec nedôvodne poukazoval na to, že nemožno prihliadať na osobnú starostlivosť matky o deti, nakoľko sú už samostatné, odvolací súd sa v tomto smere plne stotožňuje s argumentáciou matky, ktorá dôvodne poukázala na to, že otec zrejme nemá žiadnu predstavu o každodennej potrebe všestrannej starostlivosti o deti, zahŕňajúc poskytovanie stravy, varenia, prania, žehlenia, vozenia detí na krúžky, zo školy, keď nemajú dopravný spoj, poskytovanie lásky, bezpečnosti, rodinného zázemia.

23. Rovnako nedôvodne otec namietal vady konania v súvislosti s tým, že dcéra L. počas konania nadobudla plnoletosť a preto bolo povinnosťou súdu konať s ňou osobne, keď z obsahu spisu jednoznačne vyplýva, že dcéra L. po nadobudnutí plnoletosti, keď sa stala samostatnou účastníčkou konania, udelila plnú moc právnej zástupkyňi matky, pripojila sa k návrhu na zvýšenie výživného, pričom nebolo nevyhnutné, aby bola v konaní aj osobne vypočutá. Súd prvej inštancie zohľadnil skutočnosť, že dcéra L. počas konania nadobudla plnoletosť, aj vo výroku rozsudku.

24. Čo sa týka odvolacích námietok odvolateľa v ich súhrne, odvolací súd ani jednu z nich nepovažoval za natoľko dôvodnú, že by bola spôsobilá privodiť zmenu alebo zrušenie napadnutého rozhodnutia.

25. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti je i odvolací súd toho názoru, že je dôvodné zvýšiť výživné otca na L. zo sumy 66,39 Eur mesačne na sumu 250,- Eur mesačne s účinnosťou od 01.10.2012 a zvýšiť výživné otca na mal. Z. zo sumy 66,39 Eur mesačne na sumu 200,- Eur mesačne s účinnosťou od 01.10.2012.

26. Vzhľadom na zvýšenie výživného s účinnosťou od 01.10.2012, vznikol otcovi dlh na zročnom výživnom za obdobie od 01.10.2012 do 29.02.2016, ktorý súd prvej inštancie správne vyčíslil, rovnako bolo tiež dôvodné vzhľadom na jeho výšky zaplatiť ho najneskôr do 31.12.2017.

27. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu potom odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vo výroku vecne správny, s použitím ustanovenia § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil.

28. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 52 C.m.p..

29. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).